

Dudás Attila

A MAGYAR TUDOMÁNY NAPJA A DÉLVIDÉKEN – 2009

The Day of Hungarian Science in Vojvodina – 2009

A Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2009. Szerk. Szalma József. Vajdasági Magyar Tudományos Társaság, Újvidék, 2010

2010 második felében jelent meg a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság legújabb kötete, *A Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2009*, amely a 2009. november 7-én Újvidéken, a tartományi kormány épületében megtartott tanácskozáson elhangzott tanulmányokat tartalmazza. Az évente megszervezett rendezvény kiváló alkalmat nyújt vajdasági és anyaországi kutatóinknak aktuális, egyéni és csoportos kutatásaik és kutatási eredményeik bemutatására.

A Magyar Tudomány Napja a Délvidéken – 2009 konferenciakötet 567 oldalon 37 referátumot tartalmaz 47 szerző és társszerző tollából, mind a társadalom-, mind a természettudományok területéről. A vajdasági kutatókon kívül a tanácskozáson számos kiemelkedő anyaországi kutató is részt vett. A kötetet Szalma József akadémikus szerkesztette.

A társadalomtudományok központi kerettémája a kisebbségoltalom volt, különös tekintettel az európai Kisebbségoltalmi Keretegyezményre és a Nyelvi Chartára, Szerbia erre vonatkozó jogszabályaira, jogharmonizációs törekvéseire, valamint jogalkalmazási gyakorlatára. Két tanulmány emlékezik meg a nemzetünket sorsdöntően érintő Trianoni Békediktátum kilencvenedik évfordulójáról, valamint három tanulmány foglalkozik az 1944-ben történt, a délvidéki magyarságot sújtó eseményekkel.

A természettudományok kerettémája a vajdasági mezőgazdaság fejlesztési perspektívája volt.

A kerettémákon kívül számos más referátum hangzott el, melyekben a szerzők aktuális természet- és társadalomtudományi kutatási eredményeiről számoltak be.

A kötet elejére három kiemelt tanulmány került:

– Dr. Kasztori Rudolf akadémikus (az Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karának nyugalmazott egyetemi tanára, a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja): *A mezőgazdasági biomassza fűtőanyagként történő felhasználásának agroökológiai vonatkozásai*;

– Dr. Hamza Gábor akadémikus (az MTA rendes tagja, tanszékvezető egyetemi tanár, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Római Jogi Tanszék, Budapest): *Trianon és a magyar kisebbség oltalma*;

– Dr. Lehoczky Éva (az MTA doktora, a keszthelyi Pannon Egyetem Georgikon Mezőgazdasági Karának egyetemi tanára): *A gyomnövények szerepe a talaj-növényrendszer tápanyagforgalmában*.

A többi tanulmány szekciók szerint alkot fejezeteket:

A kötetnek a társadalomtudományokat felölelő része a következő tanulmányokat tartalmazza:

– Dr. Prugberger Tamás (az MTA doktora, tanszékvezető egyetemi tanár, Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Munkajogi és Agrárjogi Tanszék, professor emeritus, Miskolc): *Az autonómia, illetőleg az önkormányzatiság és a kollektív jogok tartalma, jelentősége és időszerűsége*;

– Dr. Pákozdi Csaba (adjunktus, Miskolci Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Európai és Nemzetközi Jogi Intézet, Miskolc): *A kisebbségvédelem mai nemzetközi jogi eszközrendszere az európai közösségi jog és a tagállami jogok fényében*;

– Mgr. Miaveczi Béla (ügyvéd): *A kisebbségi hivatalos nyelvhasználati jogok a gyakorlatban*;

– Mgr. Bozóki Antal (ügyvéd): *A regionális vagy kisebbségi nyelvek európai kartája és a szerbiai jogszabályok*;

– Dr. Szalma József akadémikus (a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, az MTA doktora, egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék, Kötelmi Jog), Dr. Szalma Mária (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék, Polgári Eljárásjog) és Mgr. Dudás Attila (egyetemi tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék, Kötelmi Jog): *Hivatalos kisebbségi nyelv- és íráshasználat a polgári peres eljárásban*;

– Beretka Katinka (okleveles jogász/mesterfokozat, Central European University – Budapest): *Mit ér az ember, ha magyar Topolyán?*;

– Dr. Szalai Anikó (egyetemi tanársegéd, Szegedi Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar, Nemzetközi Jogi és Európa-jogi Tanszék, Szeged): *A nemzetközi szerződések felfüggesztése fegyveres konfliktus miatt*;

– Dr. Raffai Katalin (adjunktus, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, Nemzetközi Magánjogi Tanszék, Budapest): *Uniós alapszabadságok kontra tagállami jogszabályok avagy az uniós állampolgár névviselési jogát meghatározó szabályok ellentmondásai*;

– Dr. Tattay Levente (egyetemi tanár, Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Jog- és Államtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék, Budapest): *Az innováció helyzete Magyarországon*;

– Dr. Szücs Magdolna (rendkívüli egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Állam- és Jogtörténeti Tanszék, Római Jog): *Mit jelentett dediticiusnak lenni a római történelem folyamán?*;

– Uri Ferenc (nyugalmazott történelemtanár): *Mikor alapították Újvidéket?*

– Mgr. Stojkovski Boris (egyetemi tanársegéd, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *Középkori-délvidéki adatok a dubrovniki (raguzai) levéltárakban*;

– Dr. Rokay Péter (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *Az utolsó nemesi felkelés (1809) és Dél-Magyarország*;

– Belovai József (nyugalmazott történelemtanár): *A nemzetiségek és a népoktatási politika az Osztrák–Magyar Monarchiában*;

– Dr. Szalma József akadémikus (a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, az MTA doktora, egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Jogtudományi Kar, Polgári Jogi Tanszék, Kötelmi Jog): *Trianonról 90 év után*;

– Mezei Zsuzsanna (levéltáros, Vajdasági Levéltár): *Az 1944/45-ös rendszer-váltás a Vajdasági Levéltár fondjaiban*;

– Dr. Pál Tibor (docens, Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történettudományi Tanszék): *Az igazság útján – A Tartományi Igazságtételi Bizottságnak az 1941–1948 évek közötti eseményekre irányuló munkájáról-kutatásairól*;

– Matuska Márton (nyugalmazott újságíró, Magyar Szó, publicista): *Mit kell kutatnunk 1944/45 kapcsán?*;

– Dr. Tóth Lajos (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar): *Az anyanyelvű oktatás kisebbségi létünk záloga – Felsőoktatásunk minőségi fejlesztésének fő irányvonalai*;

– Dr. Somogyi Sándor (nyugalmazott egyetemi tanár, professor emeritus, Pannon Egyetem, Georgikon Mezőgazdasági Kar, Keszthely): *A felsőoktatásunk minőségügy egy lehetséges megközelítése*;

– Hegedüs Dévavári Katalin (Belgrádi Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Kultúrológiai Szak, PhD-hallgató, német nyelvtanár a Szabadkai Műszaki Szakfőiskolán): *Az (in)tolerancia vajúdása*;

– Bálint István (nyugalmazott újságíró, Magyar Szó, publicista): *Anyország vagy anyanemzet – Újra kell fogalmazni a magyar nemzetstratégiát*;

– Dr. Matuska Ágnes (adjunktus, Szegedi Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Angol-Amerikai Intézet, Szeged): *Film és mutató: a narratíva és a geg viszonya Buster Keaton filmszínházában.*

A természettudományoknak szentelt részben a következő tanulmányok szerepelnek:

– Mgr. Muhi B. Béla (egyetemi tanársegéd, Educons Egyetem, Közgazdasági Kar, Turisztikai Tanszék): *A globális éghajlatváltozás hatásai a fenntartható turizmusra;*

– Dr. Molnár Imre (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar): *A mezővédő erdősávok jelentősége a szántóföldi növénytermesztésben;*

– Dr. Jódal István (nyugalmazott tudományos tanácsos, Újvidéki Egyetem, Nyárfakutató Intézet): *Fenyőfélék – fák és cserjék magyar–szerb névszótára rövid ismertetővel;*

– Dr. Molnár Imre (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Mezőgazdasági Kar) és Mgr. Koberszky Katica (Környezetvédelmi Igazgatóság, Újvidék): *A génmódosított haszonnövények és a velük kapcsolatos aggodalom;*

– Mgr. Kiss E. Ferenc (PhD-hallgató, Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar), Dr. Mičić D. Radoslav (az Újvidéki Kőolaj-finomító műszaki igazgatója) és Dr. Kiss E. Ernő (nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Technológiai Kar, Fizikai Kémia és Katalízis Laboratórium): *Gazdasági és környezetvédelmi összefüggések;*

– Dr. Pósa Mihály (docens, Újvidéki Egyetem, Orvostudományi Kar, Gyógyszerészeti Tanszék), Dr. Csanádi János (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Kémiai Intézet) és Dr. Gaál Ferenc akadémikus (a Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia rendes tagja, nyugalmazott egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Természettudományi Kar, Kémiai Intézet) – *Az epesavak önszerveződése és hidrogén hidas aggregátumai;*

– Dr. Könyves Tibor (docens, Megatrend Tudományegyetem, Bioélelmiszer-termelői Kar), Dr. Mišević Branislav (egyetemi tanár, Megatrend Tudományegyetem, Bioélelmiszer-termelői Kar), Dr. Ivanc Aleksandar (egyetemi tanár, Megatrend Tudományegyetem, Bioélelmiszer-termelői Kar) és Mgr. Vukosav Marija (egyetemi tanársegéd, Megatrend Tudományegyetem, Bioélelmiszer-termelői Kar): *Mikotoxinok a tejben;*

– Dr. Mester Gyula (egyetemi tanár, Újvidéki Egyetem, Szabadkai Műszaki Szakfőiskola, Szabadka, Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Informatikai Tanszékcsoport): *Nano- és mikrorobotok;*

– Szépe Tamás (PhD-hallgató, Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar): *Intelligens robotirányítás támogatása távoli érzékelőrendszerrel;*

– Prim. Dr. Horváth-Militicsi Károly (nyugalmazott tudószakorvos, Kamenicai Szív- és Tüdőgyógyászati Intézet): *Megemlékezés Selye Jánosról, a stressz-elmélet megteremtőjéről;*

– Biliczky László (nyugalmazott élelmiszer-ipari szakmérnök, Aroma, Futak) és Dr. Gulyás Gizella (nyugalmazott főiskolai tanár, Pedagógiai Akadémia): *Szent-Györgyi Albert délszláv kapcsolatai.*